

ZAPISNIK
SA 19. SJEDNICE ZAJEDNIČKOG POVJERENSTVA ZA TUMAČENJE
KOLEKTIVNOG UGOVORA ZA ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE
(Narodne novine, broj: 9/2019) održane preko aplikacije za videokonferenciju ZOOM,
1. travnja 2021. godine s početkom u 13:30 sati

Prisutni:

1. Dijana Mandić – članica (Ministarstvo znanosti i obrazovanja)
2. Natalija Zorić – zamjena za članicu Dijanu Mandić (Ministarstvo znanosti i obrazovanja)
3. Mia Horvat – zamjena za članicu Ivanu Bulešić (Ministarstvo znanosti i obrazovanja)
4. Vilim Ribić – član (NSZVO)
5. Johan Hima – član (NSZVO)
6. Vesnica Garašić – zamjena člana (NSZVO)
7. Matija Kroflin – zamjena člana (NSZVO)

Zajedničko Povjerenstvo za tumačenje Kolektivnog ugovora za znanost i visoko obrazovanje (Narodne novine, broj: 9/2019; dalje u tekstu: KUZVO) održalo je 19. sjednicu sa sljedećim dnevnim redom:

Ad. 1. Tumačenja pojedinih odredbi Kolektivnog ugovora za znanost i visoko obrazovanje

1. Ivana Dražić Lutilsky, Ekonomski fakultet u Zagrebu, redoviti profesor

Tumačenje čl. 78. i 83.

Poštovani,

Molim Vas odgovor na niže navedeno pitanje vezano uz Kolektivni ugovor za znanosti i visoko obrazovanje, a koje glasi:

Kako se mogu mjeriti i dokazati poslodavcu svi oblici odrađenih sati u nastavi i znanosti (uključujući i one koji se sukladno čl. 78., stavku 3. i 5. Kolektivnog ugovora ne normiraju)?

Unaprijed zahvaljujem na odgovoru.

Ivana Dražić Lutilsky

Na upit kako se mogu mjeriti i poslodavcu dokazati svi oblici odrađenih sati u nastavi i znanosti (uključujući i one poslove u nastavi koji se sukladno čl. 78. st. 3. i 5. Kolektivnog ugovora ne normiraju), Povjerenstvo je donijelo sljedeće:

TUMAČENJE BR. 140/2021

Pojedini normirani oblici rada dijele se na fiksno odredive i rasporedive radne sate (kontakt nastava, konzultacije, ispitni rokovi...) i plutajuće (nerasporedive, fluidne) koji su nužni za provedbu fiksno odredivih sati (priprema, istraživanje, mentorstva, neizravne nastavne aktivnosti, znanstveni rad...). Plutajući radni sati odrađuju se bez planiranog rasporeda, u slobodnijem načinu rada. Ti se poslovi ne dokazuju kroz broj stvarno odrađenih ili evidentiranih radnih sati, već se **priznaju** kroz **pretpostavljeni** broj radnih sati koji su predviđeni za uspješno obavljanje takvih poslova. Na primjer, Kolektivnim ugovorom priznaje se 1,1 radni sat za pripremu, a za neizravne nastavne aktivnosti 2,2 po jednom kontakt satu nastave. Dokaz da je nastavnik odradio priznati broj sati u pripremi uspješno je odrađeni sat predavanja, a da je pisao udžbenik je sam udžbenik, a ne broj radnih sati utrošenih u njegovo pisanje.

Kada nastavnik ima godišnju normu od, primjerice, 150 kontakt sati njegova je nastava u pravilu fiksirana u čvrstom rasporedu po tjednima (5 kontakt sati tjedno). Kada je riječ o plutajućim radnim satima, oni se mogu odraditi ili ravnomjerno kroz 30 nastavnih tjedana ili akumulirano u kraćem vremenskom periodu, što ovisi o nastavniku i njegovoj organizaciji rada. Drugim riječima, oni „plivaju“ oko fiksnih sati, ne nužno svi u istom tjednu ili mjesecu, ali svakako u istoj akademskoj godini.

Kada bi nastavnik u stvarnosti odradio i znatno veći broj radnih sati od Zakonom dopuštenih tjedno u vrijeme kada, primjerice, koncentrirano odrađuje pripremu nastave za cijeli semestar ili/i ako intenzivno radi na znanstvenom projektu, ti plutajući sati nisu podložni detekciji i dokazivanju pa niti regulaciji u stvarnosti. Međutim, s obzirom da se ti poslovi priznaju i plaćaju, oni se moraju **obračunski** prikazivati i **virtualno** raspoređivati.

2. Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja

2.1. Tumačenje čl. 85.

Članak 85. - Upućuje li formulacija iz Kolektivnog ugovora „Rad iznad punog nastavnog opterećenja obračunava se prosječno na punu akademsku godinu“ da se prekovremeni rad može ustanoviti tek na kraju akademske godine?

Na upit upućuje li formulacija „Rad iznad punog nastavnog opterećenja obračunava se prosječno na punu akademsku godinu“ na zaključak da se prekovremeni rad može ustanoviti tek na kraju akademske godine, Povjerenstvo je donijelo sljedeće:

TUMAČENJE BR. 141/2021

Valja razlikovati ustanovljenje od obračuna prekovremenog rada. Prekovremeni rad se ustanovljuje tijekom akademske godine u trenutku kada nastupi. Pravodobno ustanovljenje je bitno zbog izdavanja naloga za prekovremeni rad. Zakoniti prekovremeni rad bez naloga ne bi bio moguć. Konačni obračun prekovremenog rada radi se na kraju akademske godine. Plaća za prekovremeni rad može se isplatiti kao akontacija tijekom godine kada se prekovremeni rad ustanovi ili nakon obračuna na kraju godine.

Osim *zakonskih*, u sustavu postoje i *autonomne regulacije*, kao što su nastavni i izvedbeni planovi i programi, koji u kombinaciji s odredbama Zakona o radu predstavljaju temelj za pravovremeno nalaganje i evidenciju prekovremenog rada. To pretpostavlja da se kontakt sati u nastavi moraju moći transformirati u obične radne sate za neki vremenski period i tako uočiti prekoračuju li se norme u znanosti ili nastavi u redovnom radu, odnosno prekoračuje li se propisano ograničenje ukupnog prekovremenog rada.

2.2. Tumačenje čl. 84.

Članak 84. - Je li nužno primijeniti odredbe Kolektivnog ugovora o normiranju rada i ograničenju prekovremenog rada u znanosti i nastavi, na kraće vremenske intervale od jedne godine, npr. u okviru 40 satnog radnog tjedna i najviše 10 prekovremenih sati tjedno? Postoje li granice u disponiranju različitim elementima radnih zaduženja po tjednima?

Na upit je li nužno primijeniti odredbe Kolektivnog ugovora o normiranju rada i ograničenju prekovremenog rada u znanosti i nastavi na kraće vremenske intervale od jedne godine, npr. u okviru tjednog ograničenja redovnog i prekovremenog rada te postoje li granice u disponiranju različitim elementima radnih zaduženja po tjednima, Povjerenstvo je dalo sljedeće:

TUMAČENJE BR. 142/2021

Zakonom o radu moguće je prekovremeno raditi najviše 180 radnih sati godišnje, dok je Kolektivnim ugovorom dopušteno samo znanstvenicima i nastavnicima raditi prekovremeno najviše 250 radnih sati godišnje. Uz godišnja ograničenja ostaju važeće odredbe Zakona o radu o ograničenjima na tjednoj razini od 10 dopuštenih prekovremenih sati, za koje Kolektivni ugovor nije imao zakonska ovlaštenja mijenjati ih.

Zbog poštivanja zakonskih ograničenja fiksni (rasporedivi) i plutajući (nerasporedivi) radni sati (vidi tumačenje broj 140) mogu se po potrebi *obračunski* prikazati i *virtualno* rasporediti **po tjednima** sa svrhom da se opterećenja nastavnika kreću u okviru zakonskih tjednih ograničenja. Obračunski tjedni raspored mora biti usklađen s projekcijom raspoloživog godišnjeg fonda radnih sati - posebno u nastavi i posebno u znanosti (odnosno u stručnom radu na veleučilištima). Na taj način se projiciraju i kontroliraju dopuštena ograničenja i na tjednoj i na godišnjoj razini te se prati balans između radnih sati namijenjenih nastavi i znanosti (stručnom radu). Nadalje, to je način na koji se može znati koliko se radnih sati smije isplatiti u slučaju kada se prekovremeni rad želi platiti na mjesečnoj ili semestralnoj razini.

Obračunska virtualna podjela radnih sati po tjednima u pravilu ne prati stvarno odrađene plutajuće radne sate. Na primjer, u jednom tjednu moguće je obračunski registrirati dvostruki rad u pripremi po jednom kontakt satu predavanja, a u drugom ništa, neovisno o tome što je i koliko je doista bilo odrađeno u stvarnosti. Granica disponiranja plutajućim radnim satima u virtualnoj podjeli nalazi se samo u zakonskim tjednim i godišnjim ograničenjima.

2.3. Tumačenje čl. 85.

Članak 85. - Dekan me zadužio s novom nastavom koja nije predviđena u nastavnom planu i programu usred semestra. Uvjerava me da to nije prekovremeni rad, jer ja nisam faktički odradila pripremu za nastavu u ovom razdoblju (odradila sam prije) i jer ne radim ništa na znanstvenom projektu (još nije započeo), a ispite i ovako imam u drugom semestru?

Na upit predstavlja li nova nastava usred semestra, koja nije predviđena u nastavnom planu i programu, prekovremeni rad, iako je zaposlenik odradio pripremu prije tog semestra, rad na znanstvenim projektima još nije započeo, a ispiti se održavaju u idućem semestru, Povjerenstvo je donijelo sljedeće:

TUMAČENJE BR. 143/2021

Zbog volatilnosti radnog vremena u visokoškolskoj nastavi, tj. zbog velikog broja radnih sati koje nije moguće fiksno rasporediti u stvarnom vremenu (plutajući radni sati), rad u sustavu znanosti i visokog obrazovanja ne može se mjeriti **faktički** odrađenim satima, već **obračunskim** radnim satima budući da se većina radnih sati veže uz kontaktni nastavni sat u predavaonici. Međutim, svi ti plutajući radni sati mogu biti u stvarnosti nejednako raspoređeni kroz vrijeme (vidi tumačenja 140 i 142). To što su nejednako raspoređeni ne znači da ih nema.

Zakonom i Kolektivnim ugovorom Država a priori u znanosti i visokom obrazovanju priznaje određeni broj radnih sati, npr. za pripremu nastave, ili za institucijski doprinos, neovisno o tome koliko pojedini nastavnik doista provodi u tim poslovima.

U ovom slučaju čelnik ne može ne priznati radne sate koje sustav priznaje i računati samo fiksne radne sate. Sate koje ne priznaje danas morat će u jednom trenutku tijekom akademske godine priznati i platiti kao prekovremeni rad, ako zaposlenik ima popunjenu normu i sukladno planu ispunjava sve svoje obveze.

Plutajući radni sati ne omogućuju nam čvrsti oslonac za detekciju svih faktički odrađenih radnih sati, a time i prekovremenog rada.

Radi toga da bi se lakše ustanovile, računale i obračunale takve situacije te spriječili mogući sporovi, korisno je pored *Odluke o stvarnoj podjeli i kompoziciji radnog vremena* definirati još i tjednu odnosno semestralnu **obračunsku strukturu** radnog vremena.

2.4. Tumačenje članka 84.

Članak 84. - Kako kao nastavnik mogu ustanoviti kreće li mi se prekovremeni rad u okviru zakonskih ograničenja?

Na upit kako ustanoviti kreće li se zaposlenicima na znanstveno-nastavnim i nastavnim radnim mjestima prekovremeni rad u okviru zakonskih ograničenja, Povjerenstvo je dalo sljedeće:

TUMAČENJE BR. 144/2021

Prekovremeni rad može maksimalno iznositi 10 sati tjedno i 250 radnih sati godišnje. Broj radnih sati u prekovremenom radu računa se prema ponderima iz čl. 79. st. 2. Kolektivnog ugovora. Nastavnik koji bi, primjerice tjedno odradio maksimalni broj radnih sati u prekovremenom radu može odraditi najviše još:

- 3 *kontakt* sata predavanja tjedno (10:3,2) ako u navedenom mjesecu radi s punim *opsegom popratnih* poslova (tj, ako mu se računa ponder od 3,2 u prekovremenom radu), ili
- 4,8 *kontakt* sata tjedno s polovičnim opsegom popratnih poslova (10:2,1 ponder) ili
- 10 *kontakt* sati predavanja tjedno bez popratnih poslova (računa se ponder 1).

Za maksimalno dopušteni godišnji fond prekovremenih sati od 250 radnih sati nastavnik mora odraditi kroz najmanje 25 tjedana tijekom akademske godine po najviše 10 radnih sati u jednom tjednu. To znači da su tjedna regulacija, obračun i kontrola neizbježni.

2.5. Tumačenje čl. 84.

Članak 84. - Kako i kada poslodavac može detektirati prekovremeni rad nastavnika i znanstvenika da bi mu mogao izdati nalog za tu svrhu, odnosno kada nastavnik može ustanoviti prekovremeni rad da bi ga eventualno mogao odbiti?

Povjerenstvo je zaključilo kako na navedeno pitanje neće dati posebno tumačenje obzirom da je na isto već odgovoreno prethodnim tumačenjima.

3. Matko Erceg, Kemijsko-tehnološki fakultet u Splitu, dekan

Tumačenje čl. 79.

Poštovani, ljubazno bih Vas zamolio tumačenje članka 79. KUZVO-a u vezi sljedećeg pitanja?

Može li mi se kao nastavniku smanjiti neizravna nastavna aktivnost radi zaduživanja s viškom kontakt sati u nastavi?

Na upit je li Kolektivnim ugovorom dopušteno smanjiti udio neizravne nastavne aktivnosti u ukupnom ponderu za nastavu, a radi zaduživanja zaposlenika sa više kontakt sati u nastavi, Povjerenstvo je dalo sljedeće:

TUMAČENJE BR. 145/2021

Neizravna nastavna aktivnost ne može se smanjiti zbog izvanrednih dodatnih kontakt sati nastave, jer je neizravna nastavna aktivnost neraskidivo vezana uz pondere po jednom kontakt satu. Svaki kontakt sat u redovnom radu mora se pretvoriti u ekvivalent običnih radnih sati, a taj ekvivalent nužno u sebi uključuje neizravnu nastavnu aktivnost kao sastavni dio rada u nastavi. Po jednom kontakt satu nastave priznaje se još 4,4 radna sata za **popratne** nastavne aktivnosti, u čemu se 2,2 radna sata priznaje za neizravnu nastavnu aktivnost. Smanjenje neizravne nastavne aktivnosti nije dopušteno Kolektivnim ugovorom. Zamjenom radnih sati namijenjenih neizravnoj nastavnoj aktivnosti, primjerice, za neke druge poslove, zapravo bi se poništilo pravo nastavnika na niz nastavnih aktivnosti presudnih za kvalitetno odvijanje nastavnog procesa i time dovodila u pitanje logika visokoškolske nastave, koja priznaje kontaktne i popratne, odnosno fiksne i plutajuće radne sate u propisanom omjeru, kao sastavni dio radnog vremena.

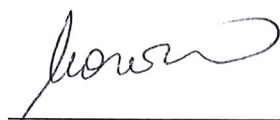
Sjednica je završila u 14.50 sati.

Članovi Povjerenstva
Ministarstva znanosti i obrazovanja:



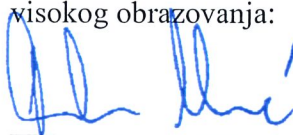
Mia Horvat

Natalija Zorić



Dijana Mandić

Članovi Povjerenstva
Nezavisnog sindikata znanosti i
visokog obrazovanja:



Vilim Ribić



Johan Hima